

Biuro Ministra

BMS-051-1-132/2017

Warszawa, dnia 4 października 2017 r.

Pan

Rafał Jankowski

Przewodniczący Zarządu Głównego
Niezależnego Samorządnego Związku
Zawodowego
Policjantów

Szanowny Panie Przewodniczący,

odpowiadając na Pana petycję z 10 lipca 2017 r. (znak: ZZ-323/2017), wniesioną w imieniu Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Policjantów, dotyczącą zmiany ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o *Policji* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, z późn. zm.) w części dotyczącej przepisów umożliwiających funkcjonariuszowi Policji otrzymania zwrotu kosztów dojazdu do miejsca pełnienia służby w formie ryczałtu, po uzyskaniu stanowiska Departamentu Porządku Publicznego MSWiA oraz Komendy Głównej Policji, uprzejmie przedstawiam poniższe wyjaśnienia.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż zgodnie z art. 93 ust. 1 ustawy o *Policji* policjantowi, który zajmuje lokal mieszkalny w miejscowości pobliskiej miejsca pełnienia służby, przysługuje zwrot kosztów dojazdu do miejsca pełnienia służby w wysokości ceny biletów za przejazd koleją lub autobusem.

Z brzmienia przepisu art. 93 ust. 1 ustawy o *Policji* jednoznacznie zatem wynika prawo policjanta do zwrotu kwot wydatkowanych na dojazdy do miejsca pełnienia służby w wysokości ceny biletów za przejazd koleją lub autobusem. Przy czym ustawodawca, oprócz wymogu zajmowania lokalu w miejscowości pobliskiej miejsca pełnienia służby, nie przewidział innych dodatkowych warunków, które należy spełnić w celu uzyskania zwrotu kosztów dojazdu.

Uprawnienie to, ograniczone do wysokości ceny biletów za przejazd koleją lub autobusem, powstaje z mocy ustawy, o czym świadczy użyty w tym przepisie zwrot "przysługuje". Definicja ustawowa pojęcia "miejscowości pobliskiej miejsca pełnienia służby" została zawarta natomiast w art. 88 ust. 4 ustawy o *Policji*. Przepis ten stanowi, że miejscowością pobliską, o której mowa w ust. 1, jest miejscowość, z której czas dojazdu do miejsca pełnienia służby i z powrotem środkami publicznego transportu zbiorowego, zgodnie z rozkładem jazdy, łącznie z przesiadkami, nie przekracza w obie strony dwóch godzin, licząc od stacji (przystanku) położonej najbliżej miejsca zamieszkania do stacji (przystanku) położonej najbliżej miejsca pełnienia służby bez uwzględnienia czasu dojazdu do i od stacji (przystanku)

w obrębie miejscowości, z której policjant dojeżdża, oraz miejscowości, w której wykonuje obowiązki służbowe¹

Zwrot kosztów dojazdów dotyczy zatem jedynie sytuacji, gdy funkcjonariusz dojeżdża do miejsca pełnienia służby z miejscowości pobliskiej, a więc świadczenie to nie ma na celu zwracania innych kosztów związanych z wykonywaniem obowiązków służbowych poza miejscem pełnienia służby. Oznacza to więc, że nie jest możliwe przyznanie policjantowi świadczenia "wyłącznie z tego tytułu, iż wykonuje czynności służbowe w ramach delegacji służbowej lub przeniesienia służbowego, pozostawałoby to w sprzeczności z zasadami racjonalnego ustawodawcy i godziłoby w zasadę sprawiedliwości społecznej"².

Ustawa o Policji określa także jedną, negatywną przesłankę uniemożliwiającą dokonanie zwrotu kosztów dojazdu policjantowi, nawet przy ziszczeniu się warunków określonych w art. 93 ust. 1 ustawy o Policji. Taką przesłanką jest wykazanie przez organ, że w danym roku kalendarzowym wykupiono uprawnienie do bezpłatnych przejazdów państwowymi środkami komunikacji, na podstawie odrębnych przepisów.

Ponadto przepisy ustawy o Policji nie nakładają na funkcjonariusza Policji obowiązku udokumentowania kosztów związanych z dojazdem z lokalu mieszkalnego w miejscowości pobliskiej miejsca pełnienia służby do miejsca pełnienia służby³.

Analizowany przepis nie wprowadza także wymogu złożenia wniosku w miesiącu następującym po miesiącu, w którym policjant dojeżdżał do miejsca pełnienia służby. Takiego wymogu nie przewiduje również żaden inny przepis ustawy o Policji⁴. Interpretacja zatem tego przepisu, w myśl której prawo do zwrotu kosztów dojazdu do miejsca pełnienia służby przysługuje tylko policjantowi, który złożył wniosek w miesiącu następującym po miesiącu, w którym poniósł owe koszty, nie dałaby się uzasadnić żadnymi regułami wykładni i byłaby ona w istocie wykładnią *contra legem*.

Z danych pozostających w dyspozycji Komendy Głównej Policji wynika, iż z tytułu zwrotu kosztów dojazdu z miejscowości pobliskiej do miejsca pełnienia służby, Policja poniosła koszty w wysokości:

- 1) w 2016 r - 79 063 895,72 zł., w tym w CBŚP 553 421, 52 zł. oraz KGP 1 061 443,08 zł,
- 2) w I półroczu 2017 r. - 39 922 442,25 zł. w tym CBŚP 233 606,15 zł. oraz KGP 503 014,01 zł.

Trudno się jednocześnie odnieść do propozycji zmiany art. 93 ust 1 ustawy o Policji, o której mowa w petycji z 10 lipca 2017 r., bowiem nie zawiera ono jakichkolwiek merytorycznych założeń. W korespondencji wskazane zostało jedynie, iż „(...) *Jak wszystkim obecnie wiadomo większość policjantek i policjantów do służby dojeżdża prywatnymi środkami transportu, co przy zastosowaniu tzw. kilometrówki (koszt używania samochodu prywatnego do celów służbowych) powodowało by znacznie wyższe koszty dla budżetu Policji dojazdu niż ich zwrot. Obowiązujący obecnie przepis jest archaiczny i nie przystaje do rzeczywistości i winien ulec zmianie zgodnie z naszą petycją (...)*”.

W ocenie KGP propozycja Zarządu Głównego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Policjantów dotycząca zmiany wskazanego przepisu jest *de facto* propozycją wprowadzenia do ustawy o Policji rozwiązań, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r.

¹ por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 13 lipca 2016 r. sygn. akt I OSK 314/15 oraz sygn. akt I OSK 31 S/15

² por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 9 czerwca 2011 r., sygn. akt IV SA/GL 817/10

³ por. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z dnia 7 lutego 2013 r. sygn. akt II SA/Sz 1341/12.

⁴ por. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie z dnia 28 stycznia 2014 r. sygn. akt III SA/Lu 858/13

w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27, poz. 271, z późn. zm.).

Należy także zwrócić uwagę, iż ww. akt prawny dotyczy wykorzystywania przez pracownika pojazdu prywatnego do celów służbowych i ma na celu nie tylko zwrot kosztów eksploatacji określonego środka transportu, ale także jego zużycia. Niewątpliwym jest także, iż korzystanie z prywatnego środka transportu w celu dojazdu do miejsca pełnienia służby nie jest tożsame z pojęciem „używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy”.

Zauważyć także należy, iż to czy policjant będzie korzystał z przejazdów koleją lub autobusem do miejsca pełnienia służby lub też prywatnym samochodem należy wyłącznie do decyzji policjanta. Brak jest natomiast przesłanek uzasadniających pokrywanie z budżetu Policji większych kosztów z tego tytułu, tylko z tego powodu, iż funkcjonariusze wybierają w celu dojazdu do miejsca pełnienia służby „prywatny środek transportu”.

Mając na uwadze powyższe, uzasadnienie zawarte w petycji z 10 lipca 2017 r., iż „Do Zarządu Głównego NSZZ Policjantów od lat docierają sygnały o stosowaniu przez wielu przełożonych niekorzystnych interpretacji ww. przepisu (...)” nie jest wystarczające do wprowadzania zmian legislacyjnych w art. 93 ust. 1 ustawy o Policji.

Z pozdrowieniami

ZASTĘPCA DYREKTORA
Biura Ministra
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
i Administracji
Anna Wilanek-Kińska
Anna WILANEK-KIŃSKA